

ПЛАН РАДА ЗА 2017. ГОДИНУ

Новембар 2016. године

САДРЖАЈ

- I. Увод**
- II. Полазне основе**
- III. Приоритетни пројекти у 2017. години**
- IV. Сарадња са другим институцијама и организацијама**
- V. Међународне активности**
- VI. Процес приступања Србије Европској унији**

I. УВОД

Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Агенција), основана је Законом о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-Одлука УС и 62/14, у даљем тексту: Закон) као независна регулаторна организација са својством правног лица, која врши јавна овлашћења у циљу ефикасног спровођења утврђене политике у области електронских комуникација, подстицања конкуренције електронских комуникационих мрежа и услуга, унапређивања њиховог капацитета, односно квалитета, доприноса развоју тржишта електронских комуникација и заштите интереса корисника електронских комуникација, у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу њега, као и регулаторних и других послова у складу са посебним законом којим се уређују поштанске услуге.

Управни одбор Агенције, у складу са чланом 11. став 1. тачка 1) Закона доноси годишњи план рада Агенције, усклађен са стратешким актима и акционим плановима из области електронских комуникација и поштанских услуга, најкасније до 15. децембра текуће године за наредну годину.

План рада Агенције за 2017. годину припремљен је у складу са циљевима из Стратегије развоја електронских комуникација у Републици Србији од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 68/10, у даљем тексту: Стратегија), како би омогућио развој независне и доследне регулаторне праксе, која ће даље допринети развоју тржишта електронских комуникација у циљу промовисања конкуренције, омогућавања примене нових технологија и заштите крајњих корисника.

Циљ Агенције је да Планом рада за 2017. годину идентификује тренутне потребе у области регулације тржишта, али и да се припреми за нове изазове који су последица динамичног технолошког развоја тржишта електронских комуникација и поштанских услуга и који захтевају непрекидно праћење прописа ЕУ и усклађивање са њима. Такође, планира се велики број регулаторних активности из надлежности Агенције, након доношења нових закона.

II. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Сталне промене у технологији доносе понуду нових сервиса, а у исто време мењају навике и очекивања корисника. Развој телекомуникација у Србији, као и у другим земљама Европе, треба да донесе доступност нове генерације мрежа и сервиса свим грађанима. У таквом окружењу, од националних регулатора се очекује да обезбеде правично регулисано тржиште и створе предвидиве услове за рад оператора који су инвестирали у инфраструктуру и ресурсе, али и да омогуће простор за иновације и експерименте.

Промене у правном оквиру за електронске комуникације и поштанске услуге, које се очекују у 2017. години, морале би да помогну у одговору на неке од изазова са којима се сусрећу тржиште и национални регулатор. Доношењем нових закона би требало да се постигне још већи степен усклађености домаћих прописа с актуелним регулаторним оквиром Европске уније. Поред тога, потребно је интензивно пратити процес јавних консултација о новом предлогу обједињене европске директиве у области електронских комуникација, ради одржања корака са модерним тенденцијама у регулацији телекомуникационог тржишта. Осим тога, у 2017. години се очекују даље активности у вези с процесом приступања Европској унији, нарочито у оквиру поглавља 10 (Информационо друштво и медији), чије отварање је најављено.

Главни задатак за Републику Србију у области телекомуникација а који је посебно наглашен у извештају Европске комисије за 2016. годину, јесте обезбеђивање пуне оперативне независности Регулаторне агенције за електронске комуникације. Само независан РАТЕЛ, са ојачаним административним и стручним капацитетима, биће у могућности да на прави начин прихвати проширење постојећих и добијање нових надлежности, те додатних стручних и техничких послова. Поред тога, РАТЕЛ мора бити спреман да одговори на изазове који се односе на актуелна питања, као што су регулација ОТТ сервиса, израда атласа инфраструктуре, регулација изградње и смањење трошкова постављања мрежа следеће генерације, доступност сервиса за рањиве категорије становништва и друге изазове које доноси динамична област телекомуникација.

РАТЕЛ наставља да учествује у раду координационог тела за праћење спровођења споразума о снижењу цена роминга у мобилним мрежама Босне и Херцеговине, Црне Горе и Републике Македоније, коме ће потенцијално прикључити и друге земље (Албанија и Турска). Регионална сарадња у области телекомуникација је на завидном нивоу, а овај споразум је један од њених резултата. Поред регионалне подршке и размене искустава, РАТЕЛ се може ослонити и на партнере на међународном нивоу, кроз сарадњу путем активног учешћа у међународним организацијама и форумима. Посебно треба истаћи сарадњу са Међународном унијом за телекомуникације и Телом европских регулатора за електронске комуникације, чији ће се састанак планиран за септембар 2017. године, на коме ће се окупити представници 37 земаља, одржати у Београду.

Спроводећи прописе који се односе на накнаде за нумерацију, коришћење радио-фреквенција, обављање делатности електронских комуникација и поштанске услуге, РАТЕЛ обавља низ активности у вези са управљањем накнадама. Као резултат свих доследно спроведених поступака, у 2017. години се очекује приход у износу од 1,6

милијарди динара од ове четири врсте накнаде. Поред законом прописаног начина финансирања, планирано је и пријављивање за коришћење средстава из фондова Европске уније и других међународних институција, а ради унапређења капацитета и инфраструктурне опремљености РАТЕЛ-а.

Након 11 година постојања, РАТЕЛ је стекао препознатљивост и углед као национално тело задужено за област електронских комуникација, а од 2014. године и за област поштанских услуга. У фебруару 2016. године усвојен је Закон о информационој безбедности, који је РАТЕЛ-у донео надлежности и у области информационе безбедности.

РАТЕЛ ће на основу Закона о информационој безбедности и пратећих уредби имати две функције: надлежност за обављање послова из делокруга Националног центра за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима и улогу надлежног органа за обавезну пријаву инцидената од стране оператора електронских комуникације као система од посебног значаја. Пред РАТЕЛ-ом се налази задатак да формира врхунско референтно тела за питање информационе безбедности у Србији.

Један од најважнијих задатака РАТЕЛ-а је управљање радио-фреквенцијским спектром, као јавним добром Републике Србије. За успешно управљање спектром је неопходно добро планирање, регулација коришћења, али и контрола у смислу детекције радио-емисија у етру, мерење параметара емисија, истраживање сметњи и провера заузећа опсега. Све агенције у окружењу убрзано раде на модернизацији и унапређењу својих система за мониторинг, а значајна средства се улажу у изградњу контролно-мерних центара и система даљински управљаних мерних станица. Због убрзаног увођења нових радио-технолозија и заузимања виших фреквенцијских опсега, потребно је да и РАТЕЛ унапреди своју инфраструктуру кроз савремен приступ организацији система за мониторинг.

Тржиште електронских комуникација у Србији и даље из године у годину бележи умерен раст, а у бруто друштвеном производу Србије приходи од електронских комуникација имају удео од 4,72%. Значајан део раста условљен је инвестицијама у овај сектор, а по улагањима се издвајају знатна улагања у мобилну телефонију.

Број претплатника услуга фиксне телефоније је у сталном паду, што је у складу са светским трендовима. Међутим, приход од фиксне телефоније се још увек значајније не мења, а чињеница да број пренетих бројева наставља да расте, показује да је то важан механизам за подстицање конкуренције. И број претплатника мобилне телефоније бележи мањи пад, али је ово смањење укупног броја корисника последица смањења броја припејд корисника. То је очекиван тренд и није забрињавајући, имајући у виду да је број корисника у односу на број становника и даље висок, као и да расте количина одлазног саобраћаја и количина пренетих података.

Број претплатника услуге дистрибуције медијских садржаја је такође у порасту, и представља више од 65% од укупног броја домаћинстава. У 2016. години број претплатника дигиталне кабловске телевизије превазишио је број претплатника аналогне телевизије. Број регистрованих Интернет прикључака константно расте, а упоредо са растом конкуренције и све већим захтевима крајњих корисника, раст квалитета Интернет

услуга се у значајној мери огледа у сталном порасту броја Интернет прикључака великих брзина.

Једини поштански оператор који пружа универзалну поштанску услугу и комерцијалне услуге је ЈП Пошта Србије, док остали поштански оператори пружају само комерцијалне услуге (експрес и курирске). Укупан приход на тржишту поштанских услуга бележи раст, што је последица раста комерцијалних услуга. Очекује се наставак овог тренда даљим развојем електронске трговине.

План рада РАТЕЛ-а за 2017. годину одсликава посвећеност развоју електронских комуникација и поштанских услуга и одржавању предвидивог амбијента за пословање на телекомуникационом тржишту. Циљ РАТЕЛ-а је да буде потпуно независан, конзистентан и компетентан регулатор, који ће својим радом допринети унапређењу тржишта и на тај начин обезбедити предности за све учеснике – крајње кориснике, привреду и државне институције.

III. ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ У 2017. ГОДИНИ

1. Унапређење инфраструктуре система за мониторинг спектра

Прва фаза изградње система контролно-мерних станица без људске посаде

У складу с планом развоја система за мониторинг, планирано је да се у првој фази, у периоду 2017 – 2019, изгради 20 локација, од тога 4 локације током 2017. године. Како као Агенција нисмо у могућности да купујемо парцеле или одговарајуће објекте, неопходно је извршити аквизицију локација ради закупа. Већ је дефинисано првих 20 полигона потенцијално погодних за инсталацију мерне опреме. Техничке екипе Службе за контролу обилазе потенцијалне локације и обављају контролна мерења спектра. У плану је да се до краја 2016. године обави 8 контролних мерења потенцијалних локација. Неопходно је закупити ове локације и припремити пројектну документацију ради исходавања дозвола и одобрења за грађење. Типске локације ће бити земљишне парцеле на којима ћемо градити телекомуникационе објекте. Ради се о парцелама 10x10 m на којима ће бити грађени решеткасти антенски стубови висине 24 m или 36 m са платформама (у зависности од микролокације, тј. препрека због растиња) и инсталирани контејнери за смештај опреме. Како ће главни услов за одабир локација бити одсуство јаког блиског извора РФ, за очекивати је да ће кандидати за локације бити без икакве инфраструктуре тј. без ЕЕ привода. Из тог разлога биће коришћени и алтернативни извори напајања (соларно напајање) где год се покаже да је то исплативо и технички применљиво. Како Агенција већ поседује 3 контролно-мерне станице, у следећој години није планирана набавка нове опреме, већ само инсталација постојеће. Како ће у процесу изградње локација одређен број кандидата отпадати због многих разлога (нерегулисани власнички односи на парцели и приступном путу, висока закупнина, скупа изградња ЕЕ привода уз немогућност инсталације алтернативног начина напајања, спорост администрација, итд.) неопходно је покренути изградњу већег броја локација у односу на опрему чије инсталирање се планира у наредној години.

У обзир ће доћи и постојећи објекти, уколико буду били одговарајући са становишта техничких услова. То би појевтинило изградњу и убрзало цео пројекат, али би повећало цену закупнине. Овакви случајеви неће бити доминанан начин изградње мреже контролно-мерних станица.

Агенција не поседује стручне капацитете, нити организациону структуру да би самостално извела овај посао. Планирано је да се активности у вези с аквизицијом локација (тражење и провера власника парцела у задатом полигону, анкетање више кандидата о спремности да издају парцелу, припрема докумената за закључење уговора итд.), израдом пројектне документације, исходавања дозвола (решења, одобрења) код локалних самоуправа, техничком контролом документације, градње и инсталације опреме, стручног надзора, техничких прегледа и вођења пројекта, обезбеде набавкама услуга и радова.

Временски оквир: Изградња 4 локације и инсталација 3 контролно-мерне станице до IV квартала 2017. године.

Почетак процеса изградње новог контролно-мерног центра у Београду

Постојећи КМЦ Београд у Добановцима налази се у изузетно лошем стању и доведено је у питање његово будуће функционисање. Планирана је изградња новог КМЦ који би био у власништву Агенције.

Динамика реализације је условљена добијањем права коришћења земљишта локације на коме се планира изградња новог КМЦ Београд – парцела у кругу Астрономске опсерваторије Београд. Уколико се Агенцији додели довољно велика парцела, треба размотрити могућност да се поред објекта КМЦ, изгради и нова зграда Агенције. У 2017. планирана је израда инвестиционо-техничке документације и исходовање једног броја дозвола и одобрења - у мери у којој се то стигне код локалне самоуправе.

Временски оквир: Очекује се да ће се услови за припрему инвестиционо-техничке документације стећи у IV кварталу 2017. године.

Санација и адаптација КМЦ Ниш

Постојећи КМЦ Ниш који је у власништву Агенције, налази се у врло лошем стању. Доведено је у питање његово функционисање и поуздан рад. Објекат је попуцао по поду и зидовима. Газиште око објекта се одвојило од зграде. Напрсла је цев фекалне канализације поред објекта која води до септичке јаме. Санитарни чвор није у функцији и потребно је постојеће чучавце заменити савременим санитарима. Не постоји атмосферска канализација, те падавине подливају објекат. Сумња се и на клизиште. Изнад објекта постоји стајаћа вода која се скуља у две баре које подливају темеље објекта. КМЦ нема пијаћу воду, а техничка вода из локалног извора је често у прекиду. Да би се проблем решио, планирана је комплетна санација и адаптација објекта као и изградња новог стуба за инсталирање мерне опреме.

У току је ирада пројекта санације и адаптације објекта. На основу пројекта ће се обављати на радови у 2017. години. Неопходан услов је добијање дозвола, сагласности и одобрења.

Временски оквир: Сви радови ће бити завршени до IV квартала 2017. Године

2. Изградња система сензора за мерење нејонизујућег зрачења

У складу са Студијом изводљивости изградње мреже сензора за континуирано мерење нивоа нејонизујућег зрачења, планирана је изградња 100+ сензора у року од 4 године - 2017-2020. године. Покренута је набавка опреме која ће бити инсталирана у првој фази. У 2017. години је предвиђено 20 локација за смештај сензора. Локације ће бити објекти школа и здравствених установа које се дефинишу као објекти од посебног интереса и повећане осетљивости, а у складу са Правилником о изворима нејонизујућег зрачења од

посебног интереса. Локације ће се налазити у Београду, а од 2018. ће се разматрати и локације по осталим градовима. Број сензора ће бити сразмеран броју становника. Након потписивања појединачних уговора о пословно-техничкој сарадњи (од позваних 36 основних и средњих школа, позитивно је до сада одговорило 6) између Агенције и правних лица, почеће израда пројектне документације, припрема простора и инсталација опреме. Оператори мобилних мрежа су дали сагласност да пруже помоћ у вези с пројектом, обезбеђивањем пакета за пренос података без накнаде. Прва фаза ће послужити за тестирање саме опреме као и за дефинисање техниких захтева за израду програмског пакета који треба да омогући комплетан надзор и даљинско управљање мерним сондама као и објављивање приказа мерења на јавно доступном порталу. И за ове потребе, услуге пројектовања и радови на припреми простора и инсталацији биће предмет набавки по плану за 2017.

Рок: Инсталација сензора на 20 локација у Београду до краја 2017. године.

3. Нови циклус анализа тржишта

У току 2017. године биће започет нови циклус анализа тржишта електронских комуникација у складу са Препоруком Европске комисије о релевантним тржиштима подложним претходној регулацији (2014/710/EU).

Временски оквир за завршетак појединих активности дат је оквирно, имајући у виду динамику из претходних кругова анализа тржишта:

- 1. април-јун 2017. год. – прикупљање податка од оператора путем годишњих упитника;*
- 2. јул-септембар 2017. год. – израда извештаја о анализи релевантних тржишта;*
- 3. октобар 2017. год. - поступак јавних консултација о нацртима извештаја о анализи релевантних тржишта и измени Одлуке о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији;*
- 4. новембар 2017. год. – разматрање пристиглих коментара и израда коначног текста анализа тржишта и њихово усвајање од стране Управног одбора;*
- 5. новембар-децембар 2017. год. – операторима се шаљу обавештења о одређивању оператора са значајном тржишном снагом, са роком за изјашњење од 15 дана;*
- 6. децембар 2017. год. – операторима се шаљу решења о одређивању оператора са ЗТС, решења о утврђивању цена и захтеви за израду стандардних понуда;*
- 7. Оператори имају рок од 60 дана за израду стандардних понуда које постају важеће 30 дана од објављивања, што се очекује у априлу 2018. године.*

4. Примена новог трошковног модела

У току 2016. године Агенција је ангажовала консултанта за израду LRIC трошковног модела за фиксну и мобилну мрежу. Консултант треба да изради детаљну методологију LRIC трошковних модела, да сачини LRIC трошкови модел за услуге фиксне мреже и то: услуге оргинације позива, терминације позива, широкопојасног приступа и приступа елементима мреже и припадајућим средствима, као и LRIC трошковни модел за услугу терминације позива у мобилну мрежу. Методологија LRIC трошковних модела биће саставни део новог Правилника о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација.

Агенција ће припремити нови Правилник о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација, са циљем да се побољша прецизност регулаторног извештавања, као и да се уведе нови трошковни модел заснован на дугорочним инкременталним трошковима (*Long Run Incremental Cost – LRIC*), заједно с роковима и начином његове примене приликом регулисања цена. LRIC трошковни модел и постојећи модел текућих трошкова служиће за одређивање регулисаних цена veleпродајних услуга, док ће модел текућих трошкова бити коришћен за утврђивање регулисаних цена малопродајних услуга.

Планирано је да и у 2017. години Агенција ангажује независног ревизора за поступак ревизије регулаторних извештаја.

Агенција ће наставити да врши ребаланс тарифа како би се отклонио диспаритет малопродајних и veleпродајних цена у односу на цене у земљама у окружењу и то на основу достављених регулаторних извештаја за 2016. годину. Модел текућих трошкова ће се примењивати и у 2017. години за утврђивање цена регулисаних услуга које се односе на фиксну мрежу, све док се постепено не изврши прелазак на LRIC трошковни модел.

Агенција ће до краја 2017. године донети решење којим ће се утврдити цена мобилне терминације применом LRIC трошковног модела.

Временски оквир:

I квартал - завршетак израде LRIC модела за фиксну и мобилну мрежу

II квартал - усвајање новог Правилника о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација

III - IV квартал - примена LRIC модела за одређивање цене терминације позива у мобилну мрежу и ревизија регулаторних извештаја за 2016. годину.

5. Израда Плана намене и планова расподеле

План намене

Планира се рад на измени постојећег Плана намене радио-фреквенцијских опсега (у даљем тексту: План намене) и припрема предлога новог Плана намене. Измене Плана намене су неопходне и проистекле су на основу резултата светских конференција за радио-комуникације одржаних 2012. и 2015. године (WRC-12 и WRC-15) као и на основу ажуриране Европске табеле намене (ECA Table). План намене доноси Влада на основу предлога који утврђује надлежно Министарство, а који припрема Агенција.

Временски оквир: По усвајању новог Закона о електронским консултацијама, предлог Плана намене се ставља на јавне консултације и доставља надлежном Министарству.

Планови расподеле

Планове расподеле доноси надлежно Министарство, на предлог Агенције. По доношењу новог Плана намене радио-фреквенцијских опсега, као и услед потребе за дефинисањем услова за коришћење радио-фреквенција биће неопходна израда нових, измена постојећих и примена усвојених планова расподеле у складу са Планом намене.

Временски оквир:

- 1. Измене и допуне Плана расподеле фреквенција/локација за терестричке аналогне FM радио-дифузне станице, слање на јавне консултације и достављање предлога надлежном Министарству - I квартал након усвајања Плана намене;*
- 2. Измене и допуне Плана расподеле фреквенција/локација/области за терестричке дигиталне TV радио-дифузне станице у UHF опсегу за територију Републике Србије, слање на јавне консултације и достављање предлога Министарству - II квартал након усвајања Плана намене;*
- 3. План расподеле за рад у радио-фреквенцијском опсегу 2600 MHz, слање на јавне консултације и достављање предлога Министарству - II квартал након усвајања Плана намене;*
- 4. Израда предлога Плана расподеле за T-DAB - по потреби у току године.*

6. Кампања упоредног мерења параметара квалитета у мрежама мобилних оператора (*benchmarking*)

Планирана је кампања упоредног мерења параметара квалитета у мрежама мобилних оператора на територији Републике Србије (највећи градови и путни правци). Кампању мерења ће обавити неки од страних пружаоца ових услуга са јаким референцама. Примарно је да се обезбеди фер и транспарентан третман свих оператора. Лица запослена у служби за контролу ће проћи детаљну обуку за све фазе посла, што ће омогућити самостално обављање ових задатака у будућности. Представници Агенције ће све време бити укључени у овај процес, који ће се одвијати под њиховим надзором. Тако добијени подаци о квалитету мрежа биће објављени на сајту Агенције преко одговарајућег портала.

Временски оквир: II половина 2017. године.

7. Примена и имплементација нових закона

У децембру 2016. се завршавају јавне консултације о Нацрту закона о електронским комуникацијама и Нацрту закона о поштанским услугама, након чега ће текстови закона бити послати у даљу процедуру. Како се очекује да ће Народна скупштина усвојити нове законе у 2017. години, Агенција ће морати да предузме низ регулаторних активности у вези са доношењем потребних подзаконских аката у складу са донетим законима, као и да спроведе нова законодавна решења. По усвајању закона биће припремљен детаљан план активности у вези с доношењем потребних подзаконских аката, а у складу са прописаним роковима.

Временски оквир: током целе 2017. године.

8. Успостављање Националног ЦЕРТ-а

Агенција је у 2016. години, на основу обавезе прописане Законом о информационој безбедности, покренула пројекат оснивања посебне организационе јединице која ће обављати функцију Националног ЦЕРТ-а. Први корак у том правцу је била израда Студије изводљивости изградње Националног ЦЕРТ-а. Студија је дала одговоре на питања која се тичу организације, структуре, функције, потребних ресурса, процеса и трошкова будућег Националног ЦЕРТ-а и представљен је Акциони план за успостављање Националног ЦЕРТ-а за период од 5 година.

У складу са елементима Акционог плана, потребно је спровести активности у вези са формирањем тима за Национални ЦЕРТ (одабир кадрова), обезбеђивањем простора и опреме, припремом почетних материјала за нове чланове тима, израдом интерних и екстерних аката неопходних за почетак функционисања ЦЕРТ-а, припремом обуке за нове чланове тима, успостављањем сарадње са другим значајним актерима на пољу информационе безбедности и израдом Интернет презентације ЦЕРТ-а с обрасцем за пријаву инцидента. Упоредо ће се спроводити активности у вези с израдом предлога међународних пројеката за унапређење административних капацитета у области информационе безбедности. У другој половини године почеће спровођење анализе и истраживања о познавању информационе безбедности у државним институцијама, привреди и широј јавности и припрема националних кампања ради упознавања грађана о најзначајнијим питањима везаним за информациону безбедност. У фази када буде процењено да је тим оперативан, Агенција ће отпочети процедуру за ступање у чланство међународних асоцијација које окупљају ЦЕРТ тимове.

Временски оквир: током целе 2017. године.

9. Прва фаза израде инфраструктурног атласа

Нацртом закона о електронским комуникацијама је предвиђено да Агенција, у сарадњи са организацијом надлежном за државни премер и катастар, води ажурну базу података о врсти и географској локацији свих капацитета електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава. Агенција ће бити у обавези да ближе уреди начин прикупљања података и да затим почне са израдом инфраструктурног атласа, фазно, по одабраним општинама/насељима.

Временски оквир: Доношење одговарајућег акта и дефинисање формата и начина прикупљања података до IV квартала 2017. год.

10. Издавање појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција електронским путем

У 2017. години планирана је имплементација процедура за електронско подношење захтева, плаћање и издавање појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција, уз интеграцију са постојећим интерним решењем базе дозвола, порталима е-Управе и Интернет шалтером Агенције. Ова активност подразумева пројектовање, конфигурисање и имплементацију софтверског решења које имплементира тражене процедуре и приоритетну подршку за платформу EMC Documentum која прати надоградњу. Очекује се да ће овим унапређењем бити олакшан процес издавања дозволе за операторе, у знатној мери аутоматизован процес и смањена употреба папира и физичког простора за архивирање документације.

Временски оквир: Систем за издавање електронских дозвола би требао бити спреман у III кварталу 2017. год.

IV. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

За обављање дефинисаних послова из делокруга рада Агенције неопходна је сарадња са другим институцијама и организацијама Републике Србије. Сарадња се одвија на један од следећих начина: званичном кореспонденцијом, заједничким радом у радним групама или учествовањем на састанцима, уз спровођење договорених закључака и иницијатива.

- Сарадња са Министарством трговине, туризма и телекомуникација, ресорним министарством за послове у области електронских комуникација, информационог друштва и поштанских услуга;
- сарадња са Министарством унутрашњих послова, Безбедносно информативном агенцијом и Војском Србије на основу чланова 83., 84. и 98. Закона о електронским комуникацијама;
- сарадња са Војском Србије и Контролом летења Србије и Црне Горе у вези са подацима о ваздухопловним фреквенцијама и нотификацијом истих код ИТУ, као и са што ефикаснијом заштитом ваздухопловне радиокомуникационе и радионавигационе службе;
- сарадња са Канцеларијом за европске интеграције по питању приступања Републике Србије ЕУ, Поглавља 1, 3, 8 и 10;
- сарадња са Канцеларијом за координационе послове у преговарачком процесу са Привременим институцијама самоуправе у Приштини;
- сарадња са Министарством за привреду, у вези са контролом тржишта;
- сарадња са Управом царина, у вези са увозом радио опреме;
- сарадња са Регулаторним телом за електронске медије;
- сарадња са органима надлежним за просторно планирање и заштиту животне средине;
- сарадња са Савезом радио-аматера Републике Србије на издавању лиценци за рад радио-аматерских оператора и дозвола за рад аматерских радио-станица и давање сагласности за коришћење специјалног позивног знака (нотификација у ИТУ Операционом билтену);
- учешће у раду Института за стандардизацију, доношење српских стандарда и сродних докумената у радној групи Комисије за стандарде и сродне документе N ETSI, Телекомуникационе технологије.

РАТЕЛ остварује сарадњу и са другим министарствима, агенцијама и институцијама Републике Србије, Комисијом за заштиту конкуренције, Републичким заводом за статистику, Повереником за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Заштитником грађана, Агенцијом за борбу против корупције и Инжењерском комором Србије. Потребно је остварити и сарадњу са другим државним органима у свим областима информационих технологија, нарочито у вези са безбедношћу система, као и континуирану сарадњу са Министарством одбране и др. Поред сарадње са надлежним државним органима, РАТЕЛ треба да одржава стални контакт и консултације са свим учесницима у телекомуникационом сектору.

Представници РАТЕЛ-а ће учествовати у релеватним јавним расправама, панел дискусијама и округлим столовима, а у циљу добијања стручних и објективних закључака о појединим актуелним питањима. Запослени у Агенцији ће припремати и излагати

научно-стручне радове у вези са регулативом из различитих области електронских комуникација и поштанских услуга и надлежностима Агенције на стручним скуповима. Представници РАТЕЛ-а ће такође учествовати на скуповима које организују удружења правника, Привредна коморе Србије, као и независна тела, попут Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Заштитника грађана, Агенције за борбу против корупције и др.

V. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ

РАТЕЛ остварује интензивну и непосредну сарадњу са међународним организацијама, регулаторним телима и другим стручним институцијама, а у циљу праћења развоја електронских комуникација и поштанских услуга, регулације тржишта, измене регулативе и међународних аката који се тичу и наше земље и увођења нових услуга и технологија. Осим заједничког рада у оквиру међународних организација, међународна сарадња се реализује и организовањем билатералних и мултилатералних сусрета са регулаторним телима из других земаља, а посебно из окружења и Европске уније.

У 2017. РАТЕЛ ће спроводити следеће активности на међународном нивоу:

- праћење рада радних група у организацији Међународне уније за телекомуникације (ITU):
 - ITU-SG/WP2 - Operational aspects of service provision and telecommunications management
 - ITU-TSG3 - Economic and policy issues,
 - ITU-TSG12 - Performance, QoS and QoE,
 - ITU-TSG17 - Security,
 - ITU-T SG20 - IoT and its applications including smart cities and communities (SC&C),
 - ITU-D EGTI - Expert group on Telecommunication/ICT indicators
 - ITU SG9 - Broadband cable and TV
 - ITU SG15 - Networks, Technologies and Infrastructures for Transport, Access and Home
- праћење рада Европске конференције поштанских и телекомуникационих администрација (CEPT) кроз активности ECC, WGFM, WGSE и њихових подгрупа, као и рада RSPG (RadioSpectrumPolicyGroup);
- учешће у раду комитета RAINWAT (Regional Arrangement on the Radiocommunication Service for Inland Waterways);
- наставак сарадње са чланицама ЕУ и земљама кандидатима за приступање ЕУ у оквиру Тела европских регулатора за електронске комуникације (BEREC) и Групе независних регулатора (IRG), а кроз састанке на нивоу Борда регулатора, Контакт групе и радних група које су формиране по тематским областима;
- праћење рада међународних организација у области поштанских услуга – Светског поштанског савеза (UPU), Европског комитета поштанских оператора (CERP) и Европске регулаторне групе за поштанске услуге (ERGP);
- праћење рада Европског института за телекомуникационе стандарде (ETSI);
- праћење имплементације Директиве о радио опреми (RED) 2014/53/EЗ у земљама Европске уније, кроз асоцијацију REDCA (Radio Equipment Directive Compliance Association) и радне групе Европске комисије TCAM и ADCO за контролу тржишта RED опреме;
- сарадњу са службама за мониторинг РФ спектра и квалитета услуга у другим европским регулаторним агенцијама у циљу континуалног праћења нових технологија и унапређења квалитета рада;
- сарадњу са међународним институцијама кроз редовно годишње извештавање о ценама услуга и тржишту електронских комуникација у Србији;
- сарадњу са земљама у региону по питању регулисаних цена роминга;
- реализацију споразума о сарадњи које РАТЕЛ има потписане са другим агенцијама.

VI. ПРОЦЕС ПРИСТУПАЊА СРБИЈЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

Директор Агенције је решењем број 1-03-021-99/13-2, од 05.01.2016. године, образовао Радну групу за послове у процесу преговора о приступању Републике Србије Европској унији, за преговарачке групе 1, 3, 8 и 10.

Током 2017. године, Агенција ће наставити да учествује у активностима које се односе на Национални програм за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) и на приступне преговоре, и то у оквиру Преговарачке групе 1 (Слобода кретања роба), Преговарачке групе 3 (Пословно настањивање и слобода пружања услуга), Преговарачке групе 8 (Заштита конкуренције) и Преговарачке групе 10 (Информационо друштво и медији). У том смислу, Агенција ће наставити успешну сарадњу с Канцеларијом за европске интеграције Владе Републике Србије и ресорним министарством, која подразумева припрему месечних информација и шестомесечних извештаја о активностима предузетим на плану европских интеграција, уношење подзаконских аката Агенције у заједничку базу прописа која прати НПАА и учешће у активностима везаним за припрему и ревизију НПАА, као и достављање података за годишњи извештај ЕК о напретку Републике Србије у делу који се односи на област електронских комуникација, а који је из делокруга рада Агенције. У 2016. години Агенција је била посебно ангажована у припреми материјала за другу ревизију Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније коју је Влада усвојила у новембру 2016. године, као и у припреми прилога за састанак Пододбора за истраживање, иновације, информационо друштво и социјалну политику који је одржан 29. и 30. новембра 2016. године у Бриселу.

Како је Европска комисија већ неколико месеци након одржаног билатералног скрининга за Поглавље 1 (Слобода кретања роба) доставила извештај са скрининга у коме је навела да ће Србија бити спремна за отварање поглавља након испуњења два мерила (Opening benchmarks), Влада је на седници одржаној 31. маја 2016. године донела Закључак којим се прихвата Извештај о потреби достављања Европској комисији акционог плана у вези са мерилом 1 за отварање преговора у Поглављу 1. Извршене су прелиминарна анализа прописа који представљају препреке у трговини, ради испуњења обавеза у вези са Мерилом 1 за отварање преговора у поглављу 1, као и потпуна правна анализа прописа из надлежности Министарства привреде, у циљу попуњавања табела које представљају прилоге Извештаја. Агенција је учествовала у изради Нацрта стратегије и Акционог плана за ПГ 1 у делу који се односи на РИТТ опрему, а у току 2017. године треба да учествује у припреми докумената за отварање преговора.

Како се очекује да у 2017. години Европска комисија достави извештај са билатералног скрининга за Поглавље 10 (Информационо друштво и медији), постоји могућност отварања преговора о Поглављу 10. У том случају ће Агенција, поред уобичајених активности у оквиру Преговарачке групе 10, учествовати у писању преговарачке позиције, даљем усклађивању прописа с регулаторним оквиром ЕУ за област електронских комуникација и осталим неопходним активностима, у складу с потребама Преговарачког тима Републике Србије, а у договору са ресорним министарством и Канцеларијом за европске интеграције.

Такође, Агенција ће наставити да прати рад Преговарачке групе 3 (Пословно настањивање и слобода пружања услуга), Преговарачке групе 8 (Заштита конкуренције) и укључиваће се по потреби у активности ових двеју преговарачких група.

Поред учешћа у преговарачким групама, РАТЕЛ ће наставити праћење регулаторних активности органа Европске уније у областима електронских комуникација, поштанских услуга и информационе безбедности, најбоље праксе институција ЕУ и регулативе у области заштите корисника/потрошача.

Преговарачки процес са Привременим институцијама самоуправе у Приштини

Преговарачки процес са Привременим институцијама самоуправе у Приштини, а у складу са Акционим планом за део који се односи на телекомуникације, предвиђа реализацију договора о коришћењу радио-фреквенцијског спектра за јавну мобилну телефонију, за аналогну и дигиталну радио-дифузију, и о коришћењу нумерације. С обзиром на динамику реализације Акционог плана, односно, померања рокова, у 2017. години предвиђамо наставак рада по наведеним тачкама Акционог плана. Агенција ће учествовати у припреми докумената Канцеларије за координационе послове у преговарачком процесу са Привременим институцијама самоуправе у Приштини – план за телекомуникације.